

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 31 października 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, w sprawie prowadzonej pod sygnaturą akt VIII Ns 200/13, zezwolił wnioskodawczyni S. M.–B. na złożenie do depozytu sądowego kwoty 1.000 zł oraz na dokonywanie dalszych wpłat do depozytu sądowego w postaci kwot po 500 zł miesięcznie jako należności związanych z korzystaniem z lokalu użytkowego położonego w Ł. przy ulicy (...), które to kwoty mają zostać wypłacone uczestnikowi Gminnej Spółdzielni (...) w A. za potwierdzeniem odbioru.

Sąd Rejonowy ustalił, że S. M.–B. i Gminną Spółdzielnię (...) w A. łączyła umowa najmu lokalu użytkowego położonego w Ł. przy ulicy (...). Miesięczny czynsz za lokal został ustalony na kwotę 500 zł. Wpłacone przez wnioskodawczynię na rzecz uczestnika opłaty za miesiące luty i marzec 2013 roku w łącznej kwocie 1.000 zł zostały zwrócone przez uczestnika jako bezzasadne. Uczestnik, zwracając dokonane wpłaty, poinformował wnioskodawczynię o konieczności dokonywania ich zgodnie z fakturami z zaznaczeniem, że przelew dotyczy bezumownego korzystania z lokalu.

Miedzy stronami przed Sądem Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi pod sygnaturą akt XII GC 266/13 toczy się postępowanie o ustalenie dalszego trwania stosunku najmu przedmiotowego lokalu użytkowego.

Sąd I instancji, przywołując stosowne przepisy procedury cywilnej dotyczące postępowania w sprawach o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego, w szczególności art. 693¹ k.p.c. zgodnie z treścią którego w postępowaniu o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku, ograniczając się do oceny, czy według przytoczonych okoliczności złożenie do depozytu jest prawnie uzasadnione, ustalił, że w świetle twierdzeń przytoczonych we wniosku i załączonych do niego dokumentów, wniosek o złożenie świadczenia do depozytu sądowego uznać należało za zasadny. Żądanie wnioskodawczyni znalazło oparcie w treści art. 467 k.c., bowiem uiszczone przez wnioskodawczynię opłaty za korzystanie z lokalu użytkowego zostały jej zwrócone przez wierzyciela. Toczący się między stronami spór dotyczący istnienia umowy najmu lokalu użytkowego i zwrot wpłaconych należności uzasadnia złożenie kwot wskazanych we wniosku do depozytu sądowego, bowiem świadczenie nie mogło zostać spełnione na skutek zwrotu wpłaconych kwot.

Od powyższego postanowienia uczestniczka postępowania Gminna Spółdzielnia (...) w A. złożyła apelację zaskarżając je w całości wnosząc o jego zmianę i oddalenie wniosku.

W uzasadnieniu skarżąca zarzuciła Sądowi Rejonowemu naruszenie przepisu art. 467 k.c. polegające na przyjęciu, że świadczenie nie mogło zostać spełnione na skutek zwrotu wpłaconych kwot oraz, że między stronami sporny jest charakter zobowiązania wnioskodawczyni. Skarżąca poniosła, że przyjęcie powyższego stanowiska przez Sąd I instancji jest nie do przyjęcia wobec faktu, że w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi pod sygnaturą akt XII GC 266/13 zapadło już prawomocne orzeczenie i w konsekwencji między stronami nie ma już sporu, co do tego jak należy traktować należności wnioskodawczyni. Tym samym nie zachodzi już przywołana przez Sąd I instancji przesłanka zezwolenia na złożenie świadczenia do depozytu sądowego, a brak jest również innych przesłanek pozwalających na przyjęcie, że wnioskodawczyni może złożyć świadczenie do depozytu sądowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego stanowisko wyrażone przez Sąd I instancji w zaskarżonym postanowieniu zasługuje na aprobatę. W szczególności Sąd Rejonowy zasadnie przyjął, że treść art. 693¹ k.p.c. nakłada na Sąd rozpoznający wniosek o zezwolenie na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego obowiązek oceny jego treści tylko pod kątem formalnym. Zadanie Sądu ogranicza się zatem do sprawdzenia, czy wniosek ten spełnia przesłanki wymienione

w art. 693 k.p.c., nie jest zaś jego uprawnieniem badanie, czy złożenie do depozytu jest rzeczywiście uzasadnione pod względem materialno-prawnym i nie może rozstrzygać żadnych sporów w tym zakresie. Innymi słowy, kognicja Sądu depozytowego sprowadza się do badania, w określonym aspekcie formalnym, samych twierdzeń dłużnika zawartych we wniosku, które przesądzają o uwzględnieniu albo nieuwzględnieniu wniosku. Treścią tą Sąd jest związany (por. uchwała SN w składzie 7 sędziów z dnia 19 maja 1951 r., C 27/51, OSNC 1951/3/62; postanowienie SN z dnia 11 lipca 1996 r., III CRN 18/96, Prok. i Pr. – wkł. 1996/12/45; komentarz do art. 693(1) Kodeksu postępowania cywilnego, G. Misiurek i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom III. Artykuły 506-729. LEX, 2013). W konsekwencji skoro podstawą wydania orzeczenia, co do złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego są twierdzenia wnioskodawcy, Sąd nie może czynić ustaleń w oparciu o np. odmienne twierdzenia uczestnika postępowania (por. Komentarz aktualizowany do art. 693(1) Kodeksu postępowania cywilnego, T. Demendecki i inni, Komentarz aktualizowany do ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego. LEX/el., 2013). Tylko jeśli z samego wniosku wynika, że wskazany przez wnioskodawcę stosunek zobowiązaniowy nie istnieje albo że inny jest przedmiot świadczenia, Sąd – dokonując jego oceny formalnej – może czynić ustalenia, czy twierdzenia wniosku są prawdziwe (Komentarz do art. 693(1) Kodeksu postępowania cywilnego, G. M. i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom III. Artykuły 506-729. LEX, 2013).

Taka sytuacja nie miała jednak miejsca na gruncie przedmiotowej sprawy. Wniosek dłużniczki czynił zadość wszystkim wymogom formalnym przewidzianym przepisami prawa, w szczególności wskazywał na istniejący między stronami stosunek zobowiązaniowy, oraz okoliczności uzasadniające złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego – dłużniczka podnosiła, że z przyczyn dotyczących wierzyciela, nie może spełnić świadczenia, a zatem w świetle powyższych rozważań, podlegał uwzględnieniu. Podnieść przy tym należy, iż zgodnie z poglądem wyrażonym w doktrynie, możliwym jest wydanie zezwolenia na złożenie do depozytu sądowego przyszłych świadczeń, z zastrzeżeniem, że kolejne świadczenia mogą być deponowane dopiero z nastaniem ich wymagalności, przy czym, jeśli wniosek dłużnika nie zawiera żadnych ograniczeń czasowych, również orzeczenie Sądu zezwalające na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego powinno mieć bezterminowy charakter w zakresie zezwolenia (por. Komentarz aktualizowany do art. 693(5) Kodeksu postępowania cywilnego, T. Demendecki i inni, Komentarz aktualizowany do ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego. LEX/el., 2013).

Podkreślić w tym miejscu jednak należy, że wyłącznie „ważne” złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego wywołuje skutki jak spełnienie świadczenia i zobowiązuje wierzyciela do zwrotu dłużnikowi kosztów złożenia. W sytuacji, gdy wniosek o zezwolenie na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego był zasadny wyłącznie pod względem formalnym, brak było zaś podstaw materialno-prawnych do takiego złożenia, uwzględnienie takiego wniosku przez Sąd nie rodzi dla wnioskodawcy skutków przewidzianych

w art. 470 k.c. (por. postanowienie SN z dnia 17 marca 1970 r., II CR 159/70, OSNC 1970/11/209). Powyższe determinuje uznanie, że powoływana przez apelującego okoliczność wydania w sprawie o sygn. XII GC 266/13 prawomocnego orzeczenia, może mieć znaczenie tylko dla prawnomaterialnej oceny złożenia przez dłużniczkę przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego przez pryzmat art. 470 k.c., nie mogła zaś stanowić podstawy dokonywanych przez Sąd Rejonowych ustaleń w zakresie zasadności wniosku dłużniczki.

Mając na uwadze powyższe, uznając apelację za bezzasadną, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł o jej oddaleniu.